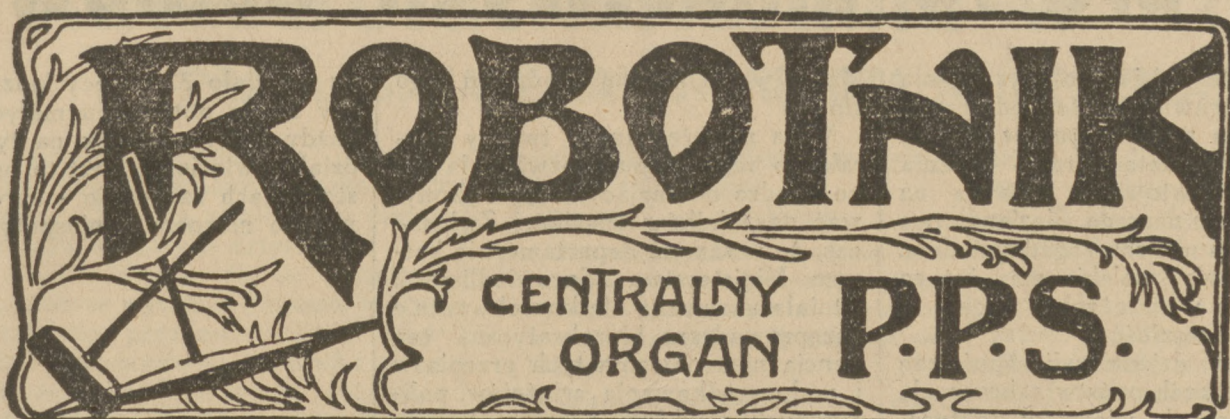

**NIECH ZYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

**NIECH ZYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 775-79.
DYREKCJA — tel. 720-13.
ADMINISTRACJA — tel. 313-89.
DRUKARNIA — tel. 773-43.

KONTO CZEKOWE w P. K. O 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 12 do 2-ei.

Opłata pocztowa ulszczona ryczałtem

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

KONIEC LEGENDY

Dyktatura jugosłowiańska wywieściła białą chorągiew. Przypuścimy nawet na chwilę, że wywieściła ją z „dobrej woli”. Przypuścimy, — jak tego życzy sobie nasza doprawdy niezastąpiona prasa konserwatywna —, że król Aleksander, „ukochany przez naród cały”, mógłby, gdyby był chciał, rządzić po dyktatorsku długie jeszcze miesiące, czy bodaj długie lata. I w tym jednak nieprawdopodobnie „romantycznym” wypadku, który tak kusy wyobraźnię polskich „monarchistów bez przydziału”, — i w tym wypadku pozostanie na planie pierwszym

fakt istotny,

przeczący jaskrawo i nieodwołalnie doktrynie dyktatury, rozwijanej od lat na szpaltach „Słowa” wileńskiego, „Słowa Polskiego” we Lwowie, „Czasu”, „Dnia Polskiego”, poniedział „Gazety Polskiej” wraz z hałaśliwym i wulgarnym ogonkiem t. zw. prasy brukowej.

Według owej doktryny sposób rządzenia demokracją parlamentarną miał ulec

ostatecznemu bankructwu.

Falę dyktatury witano, jako rodzaj „konieczności dziejowej”. Pomyślcie tylko:

1) w październiku r. 1922 „czarne koszule” przemaszerały uroczyste poprzez ulice Rzymu;

2) niebawem „junta” generalna objęła władzę w Hiszpanji, ratując w ten miły sposób i własną skórę przed skutkami klęski wojennej w Marokko;

3) przewrót majowy w Polsce wpa kowano uroczysto do tego samego „procesu historycznego”;

4) po kilku miesiącach dokonał się zamach stanu w Litwie; p. Walde-maras zaprzęgnął odegrać rolę kowieńskiego Napoleona I;

5) i — wreszcie — król Aleksander stanął łaskawie u steru zjednoczonego Królestwa Serbów, Chorwatów i Słoweńców, „zawieszając” konstytucję, rozwiązując stronnictwa polityczne, reprezentując centralizm t. zw. radykałów serbskich przeciwko republikańskim i autonomicznym prądom pośród Chorwatów.

Ileż na wszystkie takie tematy zużyto aramentu! Ile razy wyrażano najsurowsze potępienie „partyjnictwu” parlamentarzystów polskich, litewskich, hiszpańskich, jugosłowiańskich! Jak bito pokłony w pas przed „silną władzą”? Jakie kobierce słano przy sposobności pod stopy p. Cankowa w Bułgarii albo hr. Bethlena na Węgrzech! Przecie to wszystko miało być ostateczne, niezmiennie, nieuniknione, potężne, jak sama Natura... Demokracja parlamentarna skończyła się... Nic jej nie uratuje. Dyktatura jednostki, względnie grupy, — to jedyna rozsądna forma rządzenia „okresu przejściowego”, jaki przeżywa świat...

**

I raptem... odwracają się nowe karty historii. Rewolucja hiszpańska zmiana precz, niby domek z kart, „junta” generałów, a wraz z nią i wiekową monarchję; a król Aleksander, jeżeli istotnie decyzyją zgola swobodną oddaje pełnię władzy w ręce przedstawicieli narodu, — w takim razie jest to człowiek naprawdę bardzo mądry i bardzo mądrych naprawdę ma doradców. A, jeśli tak jest, a nie inaczej, — to właśnie król Aleksander zadaje cios

tym bardziej bolesny

doktrynie dyktatury, jako „niezastąpionej konieczności dziejowej”. Ludy Zachodu nie poddały się fali dyktatorskiej; „faszyzmu” Belgji, Francji, Wielkiej Brytanji ujawniły z punktu właściwego swoje oblicze, — oblicze

beznadziejnej słabizny

Dajcie nam 2.000 nowych stałych prenumeratorów

Rada Naczelna P. P. S.

ROZPOCZYNA DZISIAJ SWOJE PRACE

Dzisiaj o g. 11 r. w sali konferencyjnej Domu Z. Z. K. przy ul. Czerwonej Krzyża 20 rozpocznie obrady Rada Naczelna P. P. S.

Porządek dzienny obejmuje sprawozdania polityczne i organizacyjne kierownictwa Partji, sprawozdania z Kongresu Międzynarodówki Socjalistycznej; później nastąpią wybory do Centralnego

Komitetu Wykonawczego, wybory redaktora naczelnego „Robotnika”; dwóch przedstawicieli do Egzekutywy Międzynarodówki Socjalistycznej.

Wczorajsze prace Konferencji Samorządowej PPS.

Wczoraj odbyła się w sali konferencyjnej Z. Z. K. konferencja samorządowa P.P.S., którą zagał, w imieniu CKW. PPS. tow. Norbert Barlicki, powołując do Prezydium tow. tow. posła Tomasza Arciszewskiego, burmistrza Bobowskiego i dr. Próchnika.

Na konferencji omówione zostały zagadnienia, związane z życiem samorządowym.

Referat o ustroju samorządu wygłosił prezydent m. Łodzi tow. Bronisław Ziemięcki, który sformułował stanowisko PPS. wobec aktualnego zagadnienia reorganizacji w drodze ustawodawczej podziału ustrojowych samorządu. W końcu swego referatu tow. Ziemięcki zgłosił

rezolucję. Następnie konferencja przystąpiła do omówienia zagadnienia finansów miejskich; referent podniósł trudności finansowe, jakie piętrzą się przed miastami, obciążonymi ciężarami, które przerzucone zostały na barki samorządu. Dyskusja była bardzo ożywiona. Uchwalone rezolucje podamy jutro.

Sądy doraźne w całej Polsce

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTROW

Wczorajszy „Dziennik Ustaw R. P.” przyniósł rozporządzenie Rady Ministrów o wprowadzeniu postępowania doraźnego przed sądami powszechnymi na całym obszarze Państwa w stosunku do przestępstw o charakterze bandytyzmu i przestępstw naruszających przepisy o ochronie bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa osobistego, ochrony życia i mienia oraz dobrobytu publicznego w stosunku do przestępstw zdrady głównej.

Zarządzenie to zostało wydane na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 9 marca 1928 r., które przewiduje wprowadzenie przez Radę Ministrów postępowania doraźnego, jeżeli przestępstwa wymienione w rozporządzeniu szerzą się w sposób zagrażający bezpieczeństwu publicznemu.

Postępowanie doraźne odbywa się bez śledztwa. Dochodzenie prowadzi prokurator osocki lub za pośrednictwem policji albo sądów. Akt oskarżenia musi być doręczony w dwa dni po ujęciu oskarżonego. Wyrok sądu musi zapaść jedomyślnie. Przestępstwa, za które w postępowaniu zwyczajnym grozi kara ciężkiego więzienia sążone w trybie doraźnym karane są śmiercią. Przestępstwa, za które w postępowaniu zwyczajnym grozi inna kara, aniżeli ciężkiego więzienia w postępowaniu doraźnym karane będą ciężkiem więzieniem od lat 10 do 15. Kara śmierci może być złagodzona na dożywotnie więzienie a kara ciężkiego więzienia zredukowana do 5 lat.

Wprowadzenie sądów doraźnych

na terenie całej Rzeczypospolitej Polskiej jest niewątpliwie faktem politycznym o znaczeniu bardzo dużym.

Zgodnie z oceną wczorajszej „sanacyjnej” prasy popołudniowej chodzi tu o zdarzenia ostatnie na ziemiach

Małopolski Wschodniej,

a także o wypadki bandytyzmu w innych województwach. To pierwsze najprawdopodobniej zdecydowało.

Nie jesteśmy w stanie ze względów, niezależnych od nas, omówić szczegółowiej samej sprawy z naszego stanowiska. Postaramy się wrócić do niej w dniach najbliższych.

Krwawe starcia w Barcelonie

Gubernator Barcelony zażądał od Rządu przesłania dwóch statków, ażeby ewentualnie umieścić na nich aresztowanych. Wczoraj rano policja aresztowała

grupę motocyklistów, którzy przybyli do miasta, oraz zarządziła specjalne środki ostrożności wokoł gmachów więziennych. W ciągu dnia doszło do ponownych starć tłumu z policją, przyczem kilka osób zra-

niono. Komunikacja z Madrytem została zerwana. Gubernator Barcelony porozumiewa się z Rządem drogą radiotelegraficzną. Według komunikatów oficjalnych na prowincji panuje spokój.

„Uгода” Watykanu z faszystami

W rezultacie zawartej ugody Watykanu z Rządem faszystowskim ten ostatni wydał polecenie zwrotu lokali zasekwestrowanych organiza-

cjom młodzieży katolickiej. Według wiadomości PAT-a dyrektor partji faszystowskiej na posiedzeniu przyjął z zadowoleniem

do wiadomości treść układu z Watykanem. Jeśli chodzi o Watykan — to panuje tam mniejsze zadowolenie z powodu sposobu rozwiązania konfliktu.

społecznej, politycznej, moralnej. Inaczej było na Wschodzie i na Południu. I oto teraz — po kilku latach zaledwie — powraca znowu fala demokracji i fala parlamentaryzmu; powraca, jako wybuch gniewu ludowego, w

Hiszpanji i jako „dobrowolna likwidacja” w Jugosławiji. I tu i tam ów powrót oznacza bezspornie rzecz jedną: koniec legendy, jakoby Europa weszła nieodwołalnie w „okres dyktatur”. Raczej przeciwnie! Dyktatury by-

ły, względnie są chorobliwym epizodem w rozwoju dziejów. „Epizody” takie mogą kosztować narody niektóre bardzo, bardzo wiele, latwo w ich ciągu zmarnować i roztrwonić wartości bezcenne.

L. T.

Z. P. P. S. POSIEDZENIE W CZORAJSZE

Pod przewodnictwem tow. M. Niedziałkowskiego odbyło się wczoraj przed południem posiedzenie plenarne Z. P. P. S. Przewodniczący zreferował sytuację kraju, w dyskusji zabierali głos tow. tow. Z. Zaremba, K. Czapiński, A. Ciołkosz, K. Pużak, D. Gross, T. Reęer, St. Dubois.

Powołano do życia dwie Komisje specjalne. Ustalono też kierunek zasadniczy taktyki Z. P. P. S. po otwarciu sesji Sejmu i Senatu.

Szereg uwag wypowiedzianych przez towarzyszy, będzie materialem dla dzisiejszej pracy Rady Naczelnej Partji.

Stanowisko związków pracowników miejskich w sprawie oświadczenia p. prezydenta Słomińskiego

Komisja porozumiewawcza związków pracowników miejskich m. Warszawy, w skład której wchodzi związek robotniczy i urzędniczy, zwróciła się do prezydenta miasta, p. Słomińskiego, z listem, w którym komunikuje, że zaproponowanych przez p.prezydenta ulg kredytowych oraz dodatków dla najniższych grup robotniczych XII, XI i X, w wysokości od 4 do 6 proc. nie może uznać za wystarczające i prosi magistrata o skonkretyzowanie do dnia 5 b. m.

nowych propozycji, w myśl ostatnich dezyderatów komisji, zakomunikowanych na konferencji w dniu 2 b. m.

Jednocześnie komisja, wobec wzajemnego uzgodnienia stanowiska związków, wchodzących w jej skład prosi o wyznaczenie dla teęże komisji.

osobnych konferencji.

Dowiadujemy się, że przedstawiciele komisji porozumiewawczej mają być przyjęci w sobotę, 5 b. m., t. j. dziś, ponownie przez wice-ministra spraw wewnętrznych, p. Wł. Korsaka.

Wice-prezesi klubu B. B.

Wskutek tragicznej śmierci T. Hołówni wakuje stanowisko wice-prezesa Klubu BB. Z drugiej strony p. Jędrzejewicz, dawny drugi wice-prezes Klubu objął jak wiadomo funkcje ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego.

W ten sposób Klub BB. ma wybrać dwóch wice-prezesów. Jednym z nich zostanie podobno p. Hołyński, przedstawiciel „ciężkiego” przemysłu, drugim zaś — p. Miedzki.

ZAKONCZENIE strajku trykociarzy w Łodzi

Strajk trykociarzy w Łodzi został zakończony.

Podpisano umowę zbiorową, obowiązującą do dn. 31 grudnia r. b. i na podstawie tej umowy robotnicy wrócili do pracy.

Wypowiedzenie umowy zbiorowej w przemyśle włókienniczym

W sferach przemysłowych prowadzone są obecnie narady przygotowawcze w sprawie

wypowiedzenia umowy zbiorowej w całym przemyśle włókienniczym. Wypowiedzenie to, jak twierdzi prasa łódzka, ma na celu zrównanie kosztów produkcji w poszczególnych gałęziach przemysłu włókienniczego, to znaczy wyrównanie stawek między firmami zrzeszonymi i niezrzeszonymi.

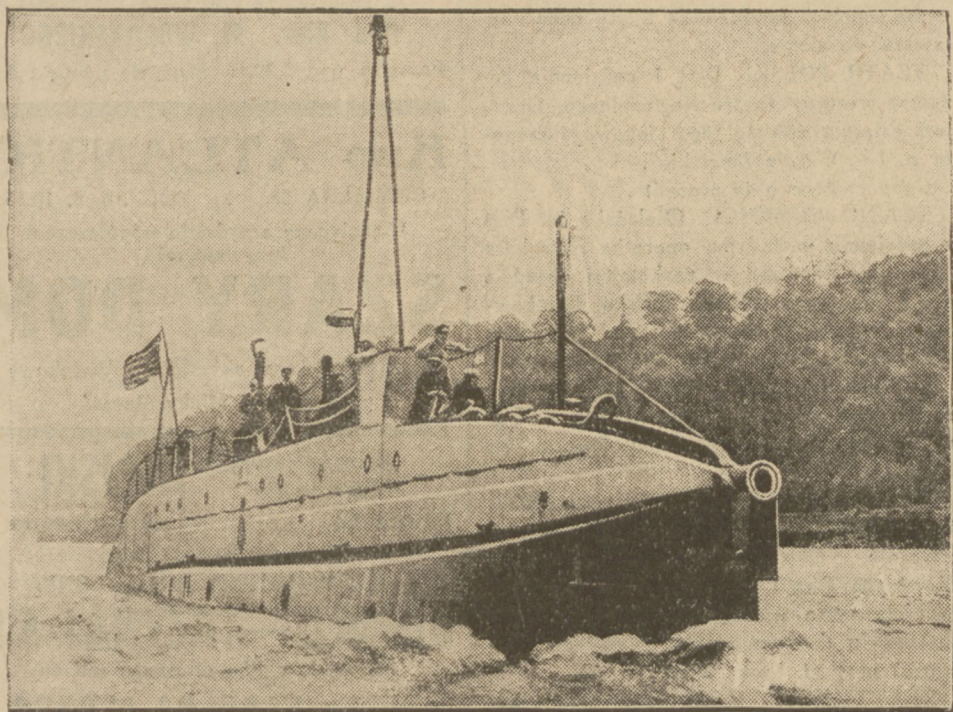

Rzeczy ciekawe i aktualne

W GŁĘBINACH OCEANU LODOWATEGO ZAGINĘŁA PODWODNA WYPRAWA POLARNA KPT. WILKINSA

Od kilku dni brak jest wiadomości o losach łodzi podwodnej „Nautilus” i jej załogi. Ostatnie wiadomości przesłane drogą radiową z pokładu „Nautilusa” donosiły, iż łódź podwodna walczy z silną burzą i manewruje wśród kry lodowej na wodach na północ od Szpicbergu.

Jeden z akumulatorów łodzi trzy dni temu był uszkodzony, kapitan Wilkins donosił iż po uspokojeniu się łódź podwodna miała pogrążyć się i podróżować pod lodami w kierunku bieguna. Brak wiadomości z pokładu „Nautilusa” wywołuje niepokój tem bardziej, że wyprawę kapitana Wilkina przesładowały ciągle rozmaite nieszczęścia a głównie uszkodzenia maszyn łodzi podwodnej.

Stacje radiotelegraficzne w Norwegii usiłują nawiązać łączność telegraficzną z „Nautilusem” jednakże dotychczas bez skutecznie.

Niektórzy przypuszczają, że załoga Nautilusa opuściła łódź podwodną i usiłuje wybudować na lodzie radiostację, celem zawiadomienia świata o losach wyprawy.

W Londynie brak wiadomości o losach wyprawy kapitana Wilkina wzbudziła wielki niepokój. Premier norweskimi oświadczył, iż rząd prawdopodobnie jutro rozpocznie przygotowania do ekspedycji ratunkowej. Według planów rządowych na wody podbiegunowe wysłane zostaną dwa okręty połowiaczy fok, które zajmą się poszukiwaniami.

Norwescy podróżnicy podbiegunowi i lotnicy, którzy brali udział w wyprawach do krajów polarnych, obradowali również nad zorganizowaniem ekspedycji ratunkowej. Rząd norweskimi zwrócił się także do wszystkich radio-amatorów z prośbą aby szukali łączności z „Nautilusem”. Zwrócono się również do wszystkich okrętów, które znajdują się na wodach północnego oceanu Lodowatego, aby radiostacje okrętowe nawiązały kontakt z „Nautilusem”.

Na Szpicbergu zatrzymano telegraficznie jeden z okrętów, którym udać się ma ekspedycja ratunkowa na poszukiwanie „Nautilusa”.

Nasze zdjęcie przedstawia łódź podwodną kpt. Wilkina „Nautilus” oraz kabinę radiotelegraficzną w łodzi podwodnej. Obok radiotelegrafisty stoi komendant wyprawy kpt. Wilkins.

W CIĄGU TRZECH MINUT Z MOSKWY DO LENINGRADU

W ostatnich miesiącach przeprowadzano w Rosji sowieckiej próby jednoczesnego drukowania gazet wychodzących w Moskwie i miastach prowincjonalnych. W tym celu matryce „Prawdy” i „Izwestiji” aeroplanami rozsyłano do miast prowincjonalnych, oddalonych nawet 1000 — 2000 km. od Moskwy, tak że na prowincji pojawiły się w jednym dniu pisma z tą samą treścią co pisma moskiewskie.

Ze względu na to, że pomiędzy Leningradem a Moskwą nie istnieje, pasażerskie połączenie lotnicze, moskiewskie „Izwestija” czynią obecnie próby przenoszenia odbitek gazety drogą fototelegramu. Próby przeprowadzane są w następujący sposób: odbitki stronni numeru „Izwestija” po ich złamaniu prze-

noszone są do centrali telegraficznej, skąd specjalny aparat przenosi fotograficzny obraz strony w przeciągu trzech minut do Leningradu. Pewne trudności techniczne wynikające z tego, że stronice gazety są wielkie, a aparat przenosi tylko małe fotografie, zostały przełamane w ten sposób, że strona fotografowana jest częściami. W Leningradzie następnie z części tych ułożona zostaje cała stronica, poczem z odbitki wygotowana zostaje kłosa, względne matryca, z której drukuje się całą gazetę. Od wyników tych prób zależy, czy sposób ten zastosowany będzie w praktyce.

Nasze zdjęcie przedstawia aparat telegraficzny, przesyłający obrazy oraz odbitki druków na odległość.

ROZRUCHY GŁODOWE NA DALEKIM WSCHODZIE BEZROBOTNI CHINCZYCY ZABIERAJĄ ŻYWNOSĆ ZE SKŁADÓW

Straszliwy kryzys gospodarki kapitalistycznej odbił się nie tylko na państwach kapitalistycznych w Europie i Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. Państwa azjatyckie notują również coraz większy wzrost bezrobocia. W wielu miastach Chin rozruchy i rewolty głodowe są na porządku dziennym.

Nasze zdjęcie przedstawia jak bezro-

botny i głodny tłum kulisów chińskich wdiera się siłą do składów żywnościowych. Oczywiście i tam nad porządkiem czuwa policja, która w chwilę później zapomocą kul karabinowych lub przynajmniej kolb przywraca „porządek”.

Obrazki podobne znane dobrze u nas są coraz częstsze na Dalekim Wschodzie.

POŻYTECZNA INOWACJA W SZKOLNICTWIE JAPONSKIM

Według ostatnich wiadomości, podanych przez prasę japońską, Ministerjum Oświaty zamierza przeprowadzić rewizję podręczników szkolnych celem przystosowania ich do nowoczesnych warunków społecznych. A więc z podręczników usunięte mają być nie tylko całe ustępy o stosunkach między panem a sługą, datujące z czasów feudalnych, ale nawet terminy oznaczające sługę, które zostały zaczerpnięte z języka chińskiego i zawierały w sobie pojęcie niższości. Inowacja ta służyć ma do demokratyzacji społeczeństwa japońskiego.

W tym samym celu usunięte mają być niektóre historyczne postacie samurajów, a wprowadzone imiona mężów nauki, rekrutujących się z t. zw. klas „niższych”.

Dla ożywienia uczuć międzynarodowych podręczniki zawierają opisy solidarności międzynarodowej, czego dowodem była np. pomoc, z jaką pośpieszył cały świat Japonii, dotkniętej trzęsieniem ziemi w 1923 r.

Jak na stosunki japońskie, gdzie zakorzeniony jest od wieków podział na kasty, inowacja ta oznacza olbrzymi

krok naprzód na drodze demokratyzacji społeczeństwa.

B. DYKTATOR HISPANJI W KRYMINALE

Z Madrytu donoszą, że b. dyktator Hiszpanji gen. Berenguer został ponownie aresztowany.

Z NIEDAWNEJ A JEDNAK JAK DAWNEJ PRZESZŁOŚCI

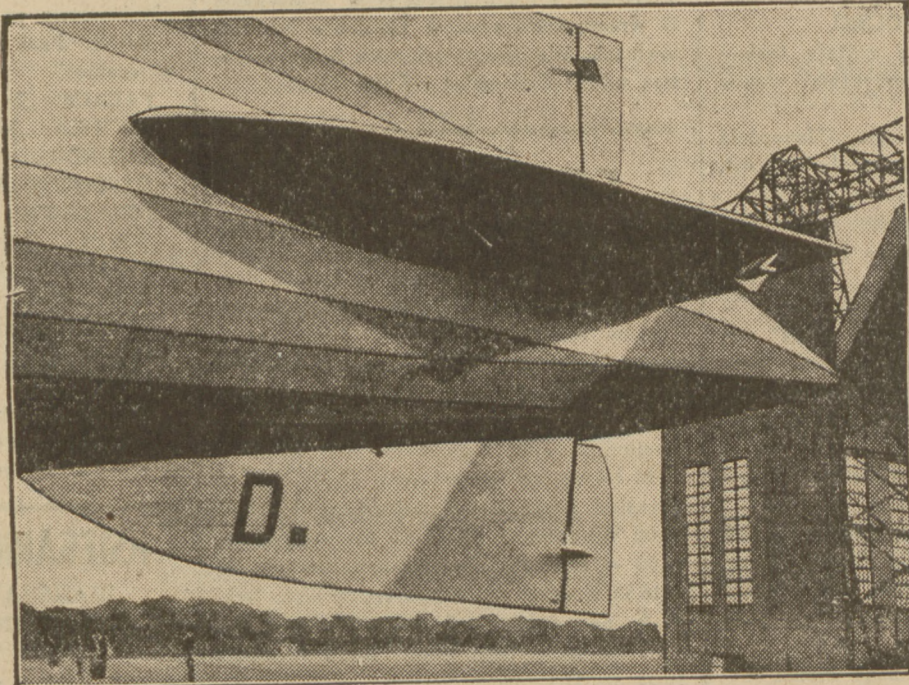

Nasze zdjęcie przedstawia jeden z momentów niedawnej przeszłości.

Poincare ówczesny prezydent Republiki Francuskiej przyjeżdża do ówczesnego Petersburga. Witą go na okręcie Car „Wszehrosji” — Mikołaj II.

Spotkanie powyższe, które jak wiadomo, doszło do skutku w lipcu 1914 roku, a więc w przeddniu wybuchu wojny, wywołało w sferach politycznych wielkie wrażenie.

ZEPPELIN ZOSTAŁ USZKODZONY PRZEZ BURZĘ

Niedawno wybrał się sterowiec niemiecki „Hr. Zeppelin” w podróż do Południowej Ameryki. Sterowiec przebył szczęśliwie ocean Atlantycki i wylądował w Brazylii. Nad brzegami Brazylii rozszalała się jednak burza, która uszkodziła bok olbrzymia powietrznego.

W Ameryce skonstruowany został nowy spadochron, który jest zupełnie bezpieczny w użyciu. Konstruktor tego spadochronu dokonał osobiście przeszło 300 skoków z samolotu i we wszystkich

tych wypadkach, spadochron wykazał swe wielkie walory.

Nowy spadochron jest znacznie mniejszy od dawniejszych i składa się z szeregu zasadniczych płaszczyzn.

ZE ŚWIATA TECHNIKI I WYNALEZKÓW NOWY ZUPEŁNIE BEZPIECZNY SPADOCHRO

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 30, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.